

og Snderster i Birkeligheeden kun vil faae nogen Betydning under det ganske extraordinære Forhold, der jo hører til de store Sjeldenheder, at Hartkornsbrugerne ikke kunne udføre Snekastningsarbeidet med deres egne Folk alene.

Tobiesen: Maa jeg ogsaa bede om Ordet for en ganske kort Bemærkning.

Formanden: Den 2den Landsstingsmand for 3die Kreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Tobiesen: Jeg skal kun bemærke, at jeg ikke har givet Anledning til at tro, at jeg ved Husmænd har tænkt paa andre end jordløse Husmænd. Jeg har tværtimod, idet jeg oplæste det Stykke af Betænkningen, hvortil jeg sigtede, sagt, at Udvalget havde udeladt Betegnelsen „jordløse“, uagtet den burde have staaet der. Det er Betænkningens 5te Sides 2den Spaltens mellemste Stykke, hvor det ærede Medlem vil luntie se, at det nævnte Ord ganske vist burde have staaet, men hvor det mangler.

N. Masmussen: Det kan ikke negtes, at det er haarde Domme, der ere blevne faldede over Flertallets Forslag, og, efter de forskellige Udtalelser, der ere faldne, er der kun daarlig Udsigt for dette Forslag. Men det vil derfor vistnok ogsaa blive undskyldt, at Flertallets Medlemmer, hvert paa sin Vis, søge saa godt som muligt at klare Flertallets Stilling for det ærede Thing. Der er jo paa forskjellig Maade og fra forskjellige Medlemmer blevet rettet en hel Mængde Angreb paa Flertallets Forslag, men det er ikke flet mindst fra den ærede Ministers Side, idet han udtalte den haarde Dom, at Flertallets Forslag var ulige slettere end Regjeringens og endog ulige slettere end det nu Bestaaende. Flertallet er naturligvis af en modsat Mening, og jeg skal da nu søge, saa godt som jeg kan, at bevise denne Menings Rigtighed.

Det Første, som Udvalget henvendte sin Tænke paa, var, om man burde gjøre Snekastningsbyrden til en Kommunesag. I saa Henseende ere jo nu Alle enige. Men saa kom det Næste, nemlig Spørgsmaalet om

denne Tankes praktiske Udførelse. Og for nu at sige med saa Ord, hvad det da er, som Flertallet har gjort, saa er det flet ikke Andet end simpelt hen at se paa, hvad der staaar i Landkommunalloven af 1867, og at forsøge paa at stille Kommunerne i Henseende til Snekastningen paa samme Standpunkt som det, hvorpaa de staa med Hensyn til de øvrige kommunale Byrder. Men jeg skulde dog mene, at det er allfor haarde at sige, at det er et Experiment at ville udvikle det Bestaaende saaledes, at det ordnes i Eighed med, hvad Kommunalloven af 1867 forekriver og indeholder. Det vil let ses, at det simpelt hen er dette, som Flertallet vil. Flertallet vil, at Snekastningen skal være en Kommunesag, og, dersom den kommunale Styrelse maatte finde, at det er mere hensigtsmæssigt og rimeligt og rigtigt og ligeligt for Kommunens Beboere at afløse Naturalpræstationerne ogsaa paa dette Punkt enten i det Hele eller for en Del ved leiede Folks Arbejde, saa vil Flertallet, at den skal have den selsomme Frihed i saa Henseende, som den i Genhold til Kommunalloven har ligeoverfor Kommunens øvrige Afgifter.

Naar den høitærede Minister udtalte en saa stærk Fordømmelsesdom over Flertallets Forslag, som han gjorde, saa maa det dog ogsaa være mig tilladt at anfille en Sammenligning mellem det, som Flertallet vil, og det, som Ministeren vil. Om § 1 er der jo, som sagt, Enighed. Jeg skal derfor i saa Henseende kun først gjøre et Par Bemærkninger, som ere foranledigede ved, at det ærede 2det Medlem for 9de Kreds (Estrup) igaar gjorde opmærksom paa, at, skjøndt Arbejdet nok blev en Kommunesag, saa vilde dog Udvalgets Flertal, og da heller ikke dets Mindretal, have det behandlet som en Helhed og Kommunen som en Enhed med Hensyn til samme. Sa, ved Spørgsmaalet herom kommer man naturligvis til et af de Punkter, hvor man maa klare sig, hvorledes det vil stille sig i den praktiske Udførelse, naar man siger, at Snekastningsbyrden skal være en kommunal Sag. Og man vil da vistnok let blive enig om, at det vil være en Nødvendighed at dele Kommunerne i Kredse. Det vil